

Iskaja vsak listnik
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnika se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo list čudež
se v tiskarni in pri
gospoda Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inzerati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 17.

V Mariboru, dne 28. aprila 1904.

Tečaj XXXVIII.

Občinske volitve v Ljutomeru.

Iz Ljutomera.

Končane so občinske volitve in vsaka stranka šteje svoje izgube in pridobitve. Boj je bil na celi črti jako hud, udeležba velikanska. Nasprotna stranka se je dolgo časa poprej za volitve pripravljala in to z resnim namenom, kakor se je že pred tremi leti izjavila, letos tudi tretji razred v svoje roke dobiti. Delalo se je na vse mogoče načine: pregovarjanje, obljube, grožnje, osebni vpliv, denarne zadrege in še druga sredstva so bila našim nemškutarčkom dobra, da bi le kolikor mogoče naših volilcev na svojo stran privabili, ah jih pa vsaj od volitve odvrnili. Lagali so našim volilcem, da bodo tudi Nemci v III. razredu volili slovenske kandidate, da ni treba k volitvi priti, itd. Sami pa so spravili vse svoje volilce na volišče; uradniki v III. razredu so se udeležili vsi do zadnjega, za zadržane so volili pooblaščenca, da tudi prejšnji glavar Mac Nevin je volil po pooblastilu. Brzojavili so v Radgono po trgovca Hvalenca — Slovenci v gornjeradgonskem okraju, pozor! — da jim manjka samo eden glas, naj pride in mož je res prišel pomagat ljutomerskim Germanom; kak obraz je delal, ko je videl naše volilce in zvedel za izid volitve, si vsakdo more predstavljati.

Na dan volitve so se zbrali naši volilci v gostilni g. Vaupotiča in ob 8. uri so se korporativno spravili na volišče. Ko so naši nemškutarčki videli naše volilce, katerih je

bilo črno po trgu, jim je tako slabo prihajalo, da so blede in zeleni »gratali«. Na naši strani je bilo veliko veselje in navdušenje, »veliki« Germani Voller, Wirth in drugi so pa hodili, kakor bi jim bila mačka kašo pojedla.

Čudno je bilo postopanje župana Thurna, ki vkljub zahtevanju ni hotel prebrati dotičnih paragrafov iz postave tudi v slovenskem jeziku, kar je pa storil na to dr. Grossmann. Vidi se, kako so ti gospodje pravični napram slovenskemu ljudstvu! Ali tudi v vaši pisarni, g. notar, nečete govoriti s Slovenci slovenski, ali mogoče tudi niti slovenskega denarja ne marate? Prosimo za odgovor!

V III. razredu so bili s 125 glasovi izvoljeni sledeči slovenski odborniki: dr. Grossmann, Anton Misja, Franjo Sever, Aloj. Rajh, nemškutarški kandidati so dobili 73 glasov.

V II. razredu je bilo naših glasov 6, eno slovensko pooblastilo je komisija odklonila; posilnecem so dobili 20 glasov.

V I. razredu sta bila naša 2 glasa, ker se okrajni načelnik in predsednik »Posojilnice« g. Kukovec volitve ni udeležil, zakaj ne, je vsakemu neumljivo — ali pa umljivo!

S tem pa smo izgubili dva glasa, kar nemški listi z veseljem razglašajo. Nasprotniki so imeli 8 glasov.

V prvem razredu je voljen — svet čuj in strmi! — novi rešitelj Ljutomera Ph. dr. Ernst Schwarz, sin prejšnjega župana in lekarnarja Schwarza, bivšega tenorista »Slovenske čitalnice«, takrat navdušenega Čeho-Slovana, o katerem trdijo hudi jeziki po trgu, da se je o priliki pred nekaj meseci od slovenskega pevskega društva v Ljutomeru na-

pravljene podoknice, ko je zaslišal pesem »Bivali Čehovi«, glasno razjokal. — Dotični mladi gospod, ki plača celih 95 vinarjev davka, ima čisto mlad recept ozdraviti gujilo ljutomersko nemškutarijo in jo v gospodarskem in narodnem oziru postaviti na noge, kajti naši nemškutarji bili so že popolnoma zbegani! Ta »kunštni« gospod jim pride ravno prav, ker je obenem tudi lekarnar, ki bo znal zapisati kako »žavbo«, in kemik, kateremu se morda posreči kemično zvariti v nemškutarški stranki nahajajoče se Čehi, Slovence, Taljane, Ogre in peščico pristnih Nemcev! G. dr. Schwarz, Bog vam daj srečo!

Da so volili mesarji Schramel, Šterman, Strasser, trgovci Hönigmann in Krajnc, potem Novak in Steyer proti nam, bodemo si dobro zapomnili.

Od naših obrtnikov so izostali lončar Razlag, mizar Pihlar, ključavničar Ludvik in nekateri drugi, ki smo si jih dobro zapisali! Roka roko umiva!

Značilno je tudi in mora biti zapisano, da je v drugem razredu volil za svojo soprogo aktivni c. kr. stotnik pl. Kodolitsch!

Iz teh kratkih črtic vidite, dragi bralci, da je bil volilni boj hud! Pa mi Slovenci smo v istem vstrajali in zopet enkrat iz bližine spoznali naše nasprotnike, spoznali nepristranost naših c. kr. uradnikov in zagrizenost naših nemških trgovcev in obrtnikov, in to nas bo tembolj združilo in porodilo še tesnejšo gospodarsko organizacijo.

Sedaj je na političnem društvu, porabiti priliko in ljudstvu razodeti, kdo je za njega

Listek.

Dve hčeri.

(Povest.)

Gospica Elvira stoji pred velikim zrcalom. Vsa se vidi v njem: gleda po sebi in si primerja novo obleko, novo krilo, kako ji stoji. Urezala in sešila ji je obleko šivilja, ki sedaj pred Elviro kleči in ji popravlja vsako gubo. Elvira hoče, da stoji na njej vse, kakor da je ulito — kajti ta obleka je za »bal« za »ples«, ker bo čez par dni »veliki ples« v bližnjem trgu.

Tako torej, v bližnjem trgu bo »veliki ples«, gospodična pa živi daleč od tega trga, na posestvu nekega bogatega velikaša. Na tem posestvu je Elvirin oče direktor, ali upravitelj vsega posestva. Vsekako, njemu je dobro, a ž njim živi tudi žena in njegova hči Elvira, za katero že šivajo cel teden obleko za oni »veliki ples«. Ona je vsa v tej obleki, ne samo s telesom, ampak tudi z vso pametjo in z vso dušo: ona samo misli na svojo obleko in pa na to, kako bo ves svet gledal na njo in se ji divil. Komaj je rekla svoji materi, naj vzame iz omare hladilico, pihalico, s katero delajo gospe in gospice pihljaje ter se tako hladijo, ko jim je vroče,

ali pa zakrivajo svoje hudobno lice, ko drugim namigujejo, ali pa, ko druge zasmehujejo . . . .

Mati je torej vzela Elviri iz omare to pihalico.

Ali gorje! Pihalica je bila bela, Elvirina obleka pa je bila rumenkasta: to ni pristojalo k novi obleki! Sedaj udari Elvira na mater: »Ali nisem jaz djala, ko sve kupovale blago za novo obleko, da ne bo pristojala k temu pihalici in da bo treba naročiti novo.

»Kaj naj storimo sedaj, moj otrok, sedaj ni več pomoči«, je odgovorila mati.

»Oj, kaj ni več pomoči! Ples bo še le čez štiri dni, pa lahko brzojavimo na Dunaj, da nam pošljejo precej rumenkasto pihalico.«

»Ali koga naj pošljemo na brzojavni urad? Eni konji so odpeljali očeta v trg, a drugi so v gozdu. Tudi bi se že težko prišlo pravočasno, ker je že pet ura, a na brzojavu je odprto le do šeste ure«, je odgovorila mati Elviri. »Ako ni konj, pa pošlji kako služabnico!«

»Ali koga naj pošljem, ko je vse na delu in ni nikogar doma?«

»Pošlji malo Jelico!« je odgovorila vsa v solzah Elvira.

Ta mala Jelica — to je bila hči neke pastarice na tem velikaškem posestvu. Jelica je imela okoli devet let. Elvira jo je poklicala

in ji izročila listič, na katerem je bil napisan brzojav. »Na, nesi to v trg na brzojavni urad. Ali hiti, teci, kar te morejo nesti noge, da prideš še za časa. Ako dospeš, dobiš »fliko« (10 soldov) in še krpico obleke za tvojo pupico. Zdaj pa le teci hitro.«

Gospoda ima svoje plese po zimi, a danes je zares zima in veter piha tako silno, da ne more človek ni psa spoditi iz hiše! A sirota Jelica je tako slabo oblečena. Na njej je nekaka sukница, na glavi in okolu vratu ima robec, a na nogah ima slabe natekače. Ali ubogo dekle teče, teče v trg — mora! Gospoda je ukazala, a k temu se obljubila »fliko« in krpo za pupo.

Veter razsaja in vse cvili po polju. Elvira se razgovarja s šiviljo: »Kako težko je to, ako živi človek tako na kmetih. — Nič nima človek pri roki. Ne bi se omočila na kmetih za nikogar — za nič na svetu!«

»Prav imate«, je djala šivilja.

Medtem je prišel v sobo Elvirin oče — ves v snegu in ves zmrazjen. Bil je v trgu in je čul marsikaj, kar se tam pripravljajo za »veliki ples«, in je sedaj to pravil Elviri, a Elvira je bila pri tem zopet vsa na plesu, ali še vedno brez rumenkaste pihalice. Oh, ta otrok! Še ga ni! Bog zna, ako je prišel pravočasno in oddal brzojav!

Že je postalo temno in nekaj se je čulo

in kdo proti njemu! Narodnjaki na delo! Naj se tudi v Ljutomeru začne pometati z veliko metlo in to na obeh straneh! Bog in sreča junaska! Star volilec.

Rusko-japonska vojna.

Izgubo hrabrega Makarova obžalujejo po vsem Ruskem. Pretekli teden je prišel v Petrograd njegov naslednik Skrydlov, kjer ga je ljudstvo navdušeno sprejelo. Nanj so uprte sedaj upajoče oči ruskega naroda, ki pričakuje od njega, da bo vodil rusko brodogradnjo do častne zmage. Vrše se vedno posvetovanja višjih častnikov, katerih se udeležuje prav pridno tudi Skrydlov tako dolgo, da bo odpotoval na bojišče. V Petrogradu mislijo, da bo odplul s črnomorskim brodogradnjem na vzhod, katero bodo v Evropi lahko pogrešali, posebno ker se Angleška kaže Rusiji vedno bolj prijazno. Angleški kralj se carju ponuja za posredovalca med Rusi in Japonci, kar kaže, da ne misli sovražno proti Rusiji. Seveda Rusi posredovanje uljudno odklanjajo. Tudi Skrydlov se je izrazil, da se mu zdi nemogoče, da bi Angleška napovedala vojsko. Ko so vprašali Skrydlova, kaj namerava, je izjavil, da bo poizkusil vse, da se združita portartursko in vladivostoško brodogradnjo. Ko bi se Japoncem posrečilo, da prej izkrcajo svoje vojaštvo, ne škodi nič, ker Kuropatkin si želi boja. Moji tovariši — pravi Skrydlov — so vsi mladi ljudje, kateri ne potrebujejo slavnega kontreadmirala. Načelnik mojega generalnega štaba je mali Stečenko, navaden fregatni kapitan. Moj bojni načrt pa je: Dal se bom voditi od Boga in od okolnosti.

V Petrogradu grade sicer z neverjetno naglico nove ladje, ki pridejo v Port Artur na pomoč, a vendar je komaj verjeti, da bo do srede junija že vse v redu in bo moglo to ladjevje odpluti. Brodogradnja, ki ga v Kronstadtu oborožujejo, obsega naslednje ladje: Osem velikih vojnih ladij, tri zavarovane križarice in 30 rušilcev torpedovk. Brodogradnja se razdeli v dve diviziji; prvo bo vodil kontre-admiral Došdastvensky, drugo pa iz Sredozemskega morja došli kontre-admiral Virenius. To brodogradnjo v najboljšem slučaju menda ne bo prišlo v vzhodno-azijsko vodovje pred koncem julija.

Na bojišču pretekli teden ni bilo posebnih dogodkov. Čeprav nekateri listi zatrjujejo, da je Kuropatkin že začel napadati sovražnika, da so pešci in kozaki že prekoračili reko Tumen z namenom, da bi napadli na severovzhodu Koreje stoječe japonske predstraže, pravijo vendar strokovnjaki, da sta sovražnika

na vratih. Čulo se je na vratih, kako hočeta dve zmrznjeni roki pritisniti kljuko, pa ne moreta! Oj, to sta bili drobni ročiči sirote Jelice. Elvira je skočila, da vidi, ako je to Jelica — da, ona je! »Ali si oddala?« to je bila prva Elvirina beseda. »Sem oddala«, je odgovorila sirota pred vrati.

Zastoj ji je Elvira stisnila v roko »fliko« in košček kolača — vse ji je padlo iz rok. Tudi si ni mogla tega poiskati, ker je Elvira naglo zaprla vrata, da je sirota ostala v temi. Ni ji bilo toliko mar za »fliko«, kolikor za njene natikače; vsaj se ji je dozdevalo, da je izgubila na potu jeden natikač. In zares, ko se je zdaj pripognila, je opazila, da ima na nogi mokro nogavico, a natikač je nekje izgubila in ubogi otrok je bos priskakal v tem mrazu . . .

Elvira je bila vsa blažena in je javila materi in šivilji, da je brzojav odposlan in da pride rumenkasta pihalica še za časa.

Jelica je bila še pred vrati. Tu jo je našel služabnik, ji posvetil, da si je pobrala »fliko« in košček kolača, potem so jo odvedli v materino sobico. Ali Jelica ni marala ni za »fliko«, ni za kolač; oboje je pustila na klopi in se je skrila nekam na postelj. Vse ji je bilo strašno težko, težko v prsih in mraz . . . mraz . . . Precej se je vlegla, ali neprestano se ji je zdelo, da teče, teče in

še precej oddaljena drug od drugega. Kajti niti Rusi, niti Japonci še niso mobilizirali zadostno število vojaštva. Počasnost japonskega prodiranja jako neugodno vpliva na one, ki so od malih Japoncev pričakovali vse drugače hitrosti. Mi smo že takrat povdarjali, da ni verjeti angleškemu poročilu, ker leta 1894 so Japonci v vojski s Kitajci rabili za mobilizacijo 75 000 mož 8 mesecev. Prva v Gensanu meseca februarja izkrcana armada ni mogla tako hitro priti v bližino ruskega levega krila, kakor je bil njen namen, ker radi velikanskega snega ni mogla prekoračiti gora. Mnogo pa imajo Japonci tudi starih generalov, ki nič samostojno ne mislijo in vedno čakajo, da jim za daljša pomikanja pride povelje iz mikadovega oddaljenega tabora. To je ena najbolj kočljivih točk, tako-zvana »oklja« japonske vojne uprave. Radi nedostatnih železnic, ki imajo večinoma samo en tir, so Japonci mogli počasi mobilizirati drugo armado in o tretji armadi se niti ne ve, ako je sploh že zpusnila Japonsko. Rusi so vse drugače živahni in so v 72 dneh mobilizirali v Mandžuriji 250 000 mož. Ruski poveljnik Kuropatkin je pred nekaj dnevi dovolil tujim dopisnikom, da se smejo podati k prvim oddelkom ruske armade, kar je smatrati za dokaz, da so Rusi svojo mobilizacijo v glavnih oddelkih dogotovili.

Carjeva izjava.

V brzojavki na Aleksejeva je označil car boj z Japonsko s sledečimi besedami: Ta boj ima končno zagotoviti rusko premoč na obalah Tihega Oceana. Da dosežemo ta namen, je neobhodno potrebno, da popolnoma premagamo Japonsko ter jo primoramo, da se končno podvrže ter se jej tako odvzame možnost za nadaljna vojaška pustolovstva. Ako ne postopamo tako, zgubili bomo na vztoku vsak ugled, tudi če zmagamo. Sedanja vojna se zamere povzeti v sledeča vprašanja: Kdo bo imel premoč na azijski obali Tihega morja, Rusija ali Japan? Nemogoče je to premoč deliti oziroma se o tem sporazumeti. Posredovanje bi samo škodilo ugledu in časti Rusije in je torej nemogoče.

Japonske želje.

Neki japonski državnik, skoro gotovo marki Ito, je dejal, da Japonci nočejo vojske voditi do skrajnosti. Zguba okoli 48 milijonov kron na teden je strašno breme za mlado in ne prebogato Japonsko. Japonci hočejo odstraniti samo grožnjo, da bi Rusija gospodovala nad vsem azijskim vzhodom. Zato hočejo Japonci najprej uničiti rusko moč na morju, potem zavzeti Port Artur in Vladivostok, in nato napraviti v Koreji take

da pada še vedno okoli nje sneg, še vedno jo je strah po oni dolgi, pusti cesti, a mraz, mraz ta jo stiska notri in tišči, kakor kamen, vedno huje in huje . . .

Po treh dneh. Oče Elvirin stoji spodaj pred hišo, s pripravljeno kočijo in vzdiguje noge, zdaj eno, zdaj drugo. Zebe ga. Elvira še ni prišla z materjo. Evo zdaj prihajata in že sta v kočiji, da se odpeljata v trg na »veliki ples«. Pihalica je prišla z Dunaja in divno pristojna k novi obleki. Kočijaž se je tudi vsedel na svoje mesto, že je nategnil vajeti, ali sedaj evo leti iz svoje sobice, iz hiše pastarica — oj, kako plaka in si lomi roke: »O, moj otrok, o, moj ubogi otrok, o moja Jelica!«

Ravnokar je sirota Jelica umrla. Elvira se je razvezila nad pastarico: »Ali ste vi žena brez obzira. Ravno sedaj ste morali k nama s tako vestjo, ko se spravljava na ples, da nam pokvarite zabavo . . .«

Tudi Elvirin oče se je jezil nad pastarico. A da jo utolaži, je obljubil, da pusti napraviti krsto za mrtvo Jelico na grajščinske stroške.

In Elvira se je popeljala na ples, Jelico pa so nesli v grob.

Oj gospoda, zakaj si ti tako trda!

utrdbi, da je bo Rusom nemogoče zavzeti; na Koreji si ne bodo mogli priboriti niti koščeka zemlje. Ko bodo to storili, bodo Japonci pripravljene na pogajanja, prej pa ne. — To je jako oblastna izjava. Japonci bodo morali pač prej prositi Ruse milosti predno izvrše te načrte.

Port Artur.

Ne preide teden, da se ne bi vsaj enkrat ali dvakrat sporočalo, da je Port Artur padel. Zdaj se glasi, da se je trdnjava udala, in zopet, da so jo sovražniki z naskokom vzeli. Za enkrat ni vzroka, da bi se moglo govoriti o tem dogodku. Rusi bi se le v tem slučaju udali, da jim zmanjka živil ali streljiva. Ali ruska vojna uprava je v dveh in pol meseca imela dovolj časa, da je Port Artur založila, saj ta čas ni bila železniska zveza niti za hip pretrgana. Da bi Port Artur padel, bi morali Japonci prej mesto na suhem okleniti in s topovi napasti obkope, a do danes še niti eden japonski vojak ni stopil na suho na Kvantungskem polotoku.

Za obleganje pa niso dosti le čete, temveč je tudi treba težkih topov, streliva in drugega materiala. Morajo biti prestavljene baterije, topovi primerno postavljeni, kar je zelo dolgotrajno in zamudno delo, ako se pomisli, da se mora vse to prepeljati iz Japonske. V ta namen se morajo večkrat celo zgraditi posebne železnice. Nasipi pred Port Arturjem so razen tega gotovo nepristopni in bi bilo potreba prej odstraniti vse ovire, predno bi japonske krogle mogle izdatno škodovati. Gotovo je torej, da bi pretekli tedni in meseci, predno bi se morda Japoncem posrečilo, udreti v Port Artur, ako prej ukrenejo vse dalekosežne priprave, katerih pa zdaj še niti začeli niso.

Iz poročil z bojišča.

Petrograd. Namestnik Aleksejev je brzojavil carju Nikolaju: Predstraže ob reki Jalu so dognale, da zbirajo Japonci severno od mesta Vidžu znatne vojne sile, menda celo divizijo ter da zbirajo čete tudi v Vidžu, odkoder je odstranjeno korejsko prebivalstvo. Poroča se o prevažanju tovorov, ki so podobni mostovom na čolnih. Nasproti otoku Mabikhe so ubili naši ogledniki dva japonska ogleduha, od katerih je bil eden, kakor je bilo videti, častnik. Naši ogledniki so več dni preiskavali na levem bregu reke Jalu ter so se prepričali, da je južno od reke Pomakhua le malo japonske vojske, a Japonci napravljajo pa tam čolna. Tje se je podal naš preiskovalni oddelek, sestojč iz 2 častnikov in 32 vojakov. Japonci so ga zapazili in v nastalem spopadu so bili ubiti 3 vojaki. Štabni stotnik Smejzina in 11 vojakov je bilo težko, poročnik Puškin in 4 vojaki pa lahko ranjeni. Pod varstvom dveh topov se je oddelek umaknil nazaj na naše obrežje.

London. Reuterjev urad je poročal iz Söula 19. t. m.: Kakor se tukaj sodi, ne prekorači japonska vojska do 30. t. m. reke Jalu. Do tedaj se delajo priprave, da izvrši prekoračenje na treh krajih. Dne 13. t. mes. je šla druga japonska vojna iz Japonske. Namenjena je baje proti Port Arturju. Druge čete se izkrcajo na mandžurskem obrežju pri Takušanu ali Tantungau ter pojdejo proti Liaoangu. Gardna divizija, broječa 16.000 mož, pod generalom Inouye, pojde prva v boj. V bodoče bosta baje Kuilienčeng in Vidžu središči za japonsko vojsko v Koreji.

Söul. Vesti o večjem boju ob reki Jalu se ne potrjujejo, pač pa se vedno vrše manji boji prednjih straž. Ruski oddelki, ki so okoli Gensana, so razdrli v Siöngöinu japonski konzulat in korejsko colninsko hišo. Na brzojavni urad so streljali. Japonci menijo, da so Rusi šli nato proti severu in da bo japonsko brodogradnjo na vzhodnem obrežju nadaljne take operacije Rusov preprečilo.

Petrograd. Pri polaganju neke mine je bilo vsled predčasne eksplozije ubitih 27

ruskih mornarjev in en častnik. Poročevalec »Novoje Vremja« poroča iz železniške postaje Mandžurije, da je general Kuropatkin radi prenapornega potovanja ter prehlajenja obolel.

Berolin. »Post« poroča iz Petrograda: »Potovanje carja na bojišče je gotova stvar. Čas odpotovanja pa je odvisen od zbiranja Kuropatkinove armade. Še le ko bo zbiranje končano ter bo pričakovati boja, bo Nikolaj II. nastopil to daljno potovanje. To se bo pa težko zgodilo pred mesecem julijem. Car ne bo izročil vlade v nobene druge roke za časa svoje odsotnosti.

Petrograd. Admiral Skrydlov je odpotoval v Sebastopol, da se poslovi od svoje rodovine. Nato odpotuje proti vzhodni Aziji. Brzkone bo v Port Arturu dal le najpotrebnejša povelja ter nato odpotoval v Vladivostok, kjer je sedaj večina ruskih bojnih ladij.

Bržavni zbor.

Volitev v delegacije.

Kakor je bilo pričakovati, se je vnel strasten boj radi volitev v delegacijo. V sredo, dne 20. apr. je napovedal zbornični predsednik grof Vetter to-le: »Prihodnja zbornična seja se bo vršila v soboto 23. aprila ob 11. uri dopol. Je kdo proti temu predlogu? Nihče se ni zglasil, ostane torej pri tem. Ob enem napovem izredno sejo za petek, 22. aprila ob 5. uri popoldne. V tej seji se bodo volile delegacije.« Tu nastane od strani Čehov ugovor; dr. Stransky se oglasi k besedi: »O čem hočete govoriti?« Dr. Stranski: »O napovedani izredni seji.« Predsednik: »Po našem opravnem redu sme predsednik izredne seje sklicati, kadar hoče; k temu vam ne morem dati besede.« Nato zapusti predsedniški stol ter odide iz zbornice. V petek, dne 22. opr. se oglasita pred volitvijo v delegacijo k besedi dr. Stransky in Choc. Stransky je dokazal v izborni besedi, da je ravnal predsednik nepostavno, ko je prihodnjo sejo napovedal v soboto 23. aprila, obenem pa izredno v petek. Obenem predlaga Stransky, da naj zbornica sklene, da se ta izredna seja takoj zaključi in se naj skliče redna seja. Predsednik se sklicuje na opravljeni red ter skuša opravičiti svoje postopanje; slednjič pa dovoli, da se naj glasuje o predlogu dr. Stransky-ja. Predlog se je z 210 glasovi proti 102 glasoma odklonil. Nato je predlagal radikalni Čeh Choc, da se naj glasuje o sledečem predlogu: »Današnja seja se smatra kot redna seja in se nadaljuje razprava o dr. Dvorakovem predlogu« (pomanjkljivosti pri češkem vseučilišču v Pragi). Nadalje predlaga, da, ako se ta njegov predlog zavrže, se seja prekine za štiri ure. Predsednik izjavi, »o teh predlogih ne dovolim glasovanja.« Tu pa nastane grozoviti hrup, ropot in žvižganje po zbornici od strani čeških radikalcev in socijalnih demokratov. Predsednik opominja k miru — zastoj! Slednjič izjavi: »Pretrgam sejo za pol ure.« Čez 45 minut otvori grof Vetter zopet sejo ter se izgovarja, da Chocovega predloga ni prav razumel in da o njem glasovati. A predlog se je zavrzel s 191 proti 67 glasovi. O drugem predlogu, naj se seja prekine za 4 ure, se je tudi glasovalo po imenih. Pa tudi ta predlog je bil odklonjen s 253 proti 46 glasovom. Mnogo čeških radikalnih poslancev je predlagalo to in ono, dokler ni predsednik, naj se izvolijo delegati, kar se je tudi zgodilo med vednim ropotom, žvižganjem in razbijanjem čeških radikalcev in socijalnih demokratov. Za Kranjsko je bil izvoljen dr. Šusteršič, v njegovega namestnika dr. Žitnik. Za Štajersko sta izvoljena grof Stürgkh in Walz. Na slovenske poslance se večina štajerskih Nemcev ne ozira. — V soboto, dne 23. in v torek 26. aprila se je obstrukcija nadaljevala s tem, da so se čitali predlogi in se je glasovalo o peticijah. Dokler se Nemci ne dajo omehčati

in Čehom ničesar ne privolijo, ni upati na redno delo v zbornici. Poljaki se pač še vedno prizadevajo, da napravijo mir med Nemci in Čehi; dozdam se jim to ni posrečilo.

Politični ogled.

Velika stavka železničarjev na Ogrskem. Na Ogrskem so prejšnji teden dne 19. t. m. ustavili delo uslužbenci državne železnice. Že leta in leta so čakali na obljubljeno zboljšanje plač. Dne 28. febr. t. l. se je vršil v Budimpešti shod, katerega se je udeležilo 6000 oseb. Na shodu so ponovili zahteve, katere so že l. 1901 stavili. Zahteve obsegajo: zboljšanje plač uradnikom in vsem drugim uslužbencem, ter ureditev službe tako kakor je urejena pri avstrijskih državnih železnicah. Ko je prišlo odposlanstvo 28. febr. t. l. k trgovskemu ministru Hieronymu in mu predložilo omenjene zahteve, jo je minister s prijaznimi besedami odslovil, in je dejal, da vlada že dolgo proučuje potrebe železničarjev. Nasvetoval je tudi odposlanstvu, naj ima še potrpljenje, da bo stvar že uredil. Ravnateljstvo ni ugodilo zahtevam, ampak je s sporazumljenjem vlade ustrahovalo nekatere voditelje železničarjev. Nato so ustanovili železničarji zaklad za stavko, kamor je prispeval vsak uradnik 10 K, vsak poduradnik 5 K in vsak sluga 2 K. Iz tega zaklada bi naj dobivali v času stavkanja podporo. Železničarji so napovedali stavko na dan 1. maja t. l., ako se do tedaj ne ugotovi njihovim zahtevam. Dne 30. marca je izšel ministerialni odlok, ki je zagotavljal izvršitev glavnih zahtev, predsednik ogrskih državnih železnic je pa uslužbencem istočasno ljubeznjivo prepovedal zbiranje za štrajkovni zaklad. Ko so nato hoteli prirediti železničarji več shodov, jim je vlada iste prepovedala. Ko so bili tudi nekateri železniški voditelji kaznovani, so stopili vsi železniški uslužbenci v stavko. Niso se zbal groženj, ampak so zapustili delo z geslom: »Eden za vse, vsi za enega.« Tudi prebivalstvo je na strani stavkujočih. Vsled te stavke ima država vsak dan več škode, nego bi znašalo povišanje plač železničarjev za celo leto. Stavka je slabo vplivala na gospodarske razmere na Ogrskem, kakor tudi v Avstriji, posebno pa na Balkanu, ker glavni promet med Balkanom in Avstrijo gre čez Ogrsko. Na ogrskih državnih železnicah je 37.000 uslužbencev, ki so začeli štrajkati. Ker so pa potegnili tudi delavci v tovarnah železnice z njimi, obsega stavka okoli 70.000 mož. Vsled te stavke je promet na ogrskih državnih železnicah popolnoma ustavljen. Ko je bila napovedana dne 19. t. mes. splošna stavka, zapustili so strojevodje in uslužbenci vlake tam, koder so ravno zvedeli o stavki. Zato stoje mnogi vlaki na sredi proge. Na nekaterih postajah stoji tudi po več vlakov. Kdor ni hotel potegniti z njimi, tega so v to prisilili. V neki postaji so se vlegli stavkujoči delavci na tir ter rekli strojevodju, da bo samo čez njihova trupla peljal vlak. Na drugega so zopet streljali, ker ni hotel stopiti v stavko. Nekega kurjača, ki je prigovarjal ljudi, naj vstopijo v delo, so tako nabili, da je težko ranjen obležal. Po vseh mestih, ki leže ob državnih železnicah, je nastalo pomanjkanje živeža, katerega so vlaki vsak dan dovažali. Mesto Budimpešta potrebuje vsak dan 200.000 litrov mleka, katero so večinoma dovažali vlaki. Tovarnam pa je zmanjkalo premoga. Vlada je mislila stavki kljubovati, zato je poklicala v službo železniški telegrafni polk, ki bi naj nadomestoval stavkujoče. Toda je kmalu sprevidela, da tako ne gre naprej ter se je začela pogajati. Vlada je zaprla tudi 15 voditeljev stavkujočih, ker je mislila, da bo s tem ustrašila stavkujoče. Toda zelo se je varala, kajti takoj so si izvolili stavkujoči druge voditelje. V Velikem Varadinu so se vršili dne 24. t. m. velikanski izgredi. Ko so napovedali pristaši neodvisne stranke zborovanje, so hoteli isto socijalisti prepričati. Pri tem so se spoprijeli s policijo in orožništvom.

Nakrat je padel iz množice strel, ki je smrtono- nevarno ranil nekega stražmojstra. Isti je še imel toliko moči, da je ustrelil svojega morilca, nato se je zgrudil mrtev na tla. Nato so ustrelili orožniki v množico ter ustrelili 21 oseb, 40 pa težko ranili. Od teh je tekom prihodnjega dne 8 umrlo. Vlada si ni znala drugače pomagati, kakor da je poklicala v vojaško službo vse železničarje, ki so zavezani na vojaško službo. Povsod, kjer so se stavkujoči zbirali, so jih obkolili vojaki in vsak, kateri je bil rezervist, je moral takoj vstopiti v vojaško službo. Nato so jih častniki komandirali k delu. S tem je bila strta moč stavkujočih. Morali so se udati ter sprejeti pogoje, katere je stavila vlada. Tako so dobili stavkujoči majhen del tega, kar so opravičeno zahtevali. Seveda mora biti vladi veliko na tem ležeče, da jih kolikor mogoče zadovolji in s tem prepreči zopetno stavko, ki ji povzroči tako velikansko škodo. V ponedeljek dne 25. t. m. so vozili že skoro vsi vlaki kakor po navadi.

Na Balkanu. Kakor so poročali razni listi bi imel zavladati na Balkanu mir. A najnovejša poročila se glasijo zopet nasprotno. Iz Mitrovice se poroča, da se vstaško gibanje med Arnavti vedno bolj širi in zadrživa že značaj preganjanja tujcev. V Mitrovici sta morala avstrijski in ruski konzul zastraziti svoje poslopje z močnimi stražami. Bati se je arnavtskega napada na konzulata. Arnavti zahtevajo, da se odstranijo vsi kristijanski orožniki in sodniki, katere je nastavil Hilmi paša. Iz Carigrada se poroča, da so armenski vstaši napadli štiri kmečke vasi in jih razdejali. Načelnik armenskih vstašev, Andranik, noče o kaki pedaji nič vedeti. Turške čete se zbirajo, da udarijo na vstaše. Vsa albanska mesta so prosila generala Riccotti Garibaldija, naj prevzame vodstvo vsega albanskega gibanja. Garibaldi se je pozivu odzval in pojde skoro gotovo sam v Albanijo.

Dopisi.

Od Male Nedelje. Ali znate, gospod urednik, kje je običaj puščavnik iz pekla, kateri je lansko leto ptujskemu lisjaku toliko na rep stopal, da je cvilil kakor pes. Ali ni bilo lansko leto za zdravilna zelišča, da bi jih tudi letos nesel na okoli, kakor lansko leto? Sedaj je vse tiho o njem. Morebiti je že umrl, ali pa je šel v Ameriko po smodnik, kateri se ne kadi in ne poka, da bo lažje ptujske Iskrjote streljal. Tega mrčesa je še pri nas sploh zadosti. Poslušajte, gospod urednik! Ko pridem enkrat na pošto, si mislim, kaj imajo Mezgovci in Trnovci na naši pošti, da tako željno čakajo? Pa kako se začudim, ko začne naša pridna poštarica deliti pošto. Kaj mislite, kaj so dobili? Sam Iskrjot je bil! Aha, si mislim, pri Sv. Tomažu jih je sram ptujskega lisjaka, zato imajo na našo pošto naročenega. Toda tudi pri nas ga ni treba! Počasi ga bo toliko, da nam bo davil kuretino in da bo te vražje zalege sploh več. Za sedaj jim prizanesem. Ako se ne bodo poboljšali, bom vse tiste malo pokrtačil. Zato pa prosim puščavnika naj skoro pride, drugače ne bo več kuretine pri Mali Nedelji. Z Bogom, gospod urednik!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Promoviran je bil v soboto, dne 23. t. m. na graški univerzi doktorjem filozofije profesor g. Karol Verstovšek.

Petdesetletnica poroke našega cesarja. Dne 24. aprila l. 1854 se je vršila poroka cesarja Frančiška Jožefa z bavarsko

princezinjo Elizabeto. Cesar je dan petdesetletnice svoje poroke preživel v krogu svoje družine. Cesar je šel 24. aprila dopoldne v žrf pri oo. kapucinih na Dunaju ter je položil na krsto cesarice moder šopek. Opravil je ob krsti tiho molitev.

Političen shod pri Sv. Antonu v Slov. gor. Še enkrat opozarjamo vse prebivalce Slovenskih goric na političen shod, ki se bo vršil dne 8. maja t. l. Poročala bosta poslanca dr. Ploj in Rožkar. Gotovo bo ta shod obilno obiskan, ker se kaže povsod toliko zanimanja.

Za častnega občana je imenovala občina Ribnica g. Filipa Streicher, veleposestnika in občin. predstojnika v Ribnici zaradi njegovih velikih zaslug za občini blagor.

Obdarovani vinogradniki. Kot nagrado za dobro urejene vinograde so dobili od poljedelskega ministrstva naslednji vinogradniki vsak po 70 K: Anton Krumpek pri Sv. Emi, Andrej Ronih in Martin Hrovat blizu Šmarja pri Jelsah, Jožef Kovačič pri Sv. Emi in Franc Jagodič pri Sv. Petru.

Oddaja lova v občini Kamnica se bo vršila pri okrajnem glavarstvu v Mariboru dne 4. maja ob 10. uri dopol. Najemščina znaša 62 K. Jamščine je vplačati 10 K.

Novice iz Jarenine. Zadnji petek ob tretji uri zjutraj je začelo goret pri posestniku Reismanu na Vukovskem vrhu. Zgorelo je celo poslopje. Ogenj je opazil domači triletni otrok, ki je celo družino rešil večje nesreče. — Toča je klestila zadnjo soboto že drugokrat tudi po naši fari. Napravila je veliko škode posebno po Gačniku. Milo se je storilo vsakemu, ko je videl po toči lepo sadno cvetje ležati po tleh. Tudi vinogradi in žitna polja so zelo poškodovana. Da bi le bila to letos zadnja toča! — Gospod učitelj J. Čonč se je zaročil z gđ. Faniko Dernovšek. Mnogo sreče!

Sv. Ilij nad Mariborom. Zadnji članek o naši šulferajnski šoli in v toliko popravljamo, da je ista šola vsled prevelike agitacije od strani nemčurjev skoro prenapolnjena slovenskih otrok. Zadnji čas se je namreč na razne, nelepe načine skrbelo za to, da se deca slovenskih starišev potujčuje v veliki meri v tej — mučilnici. Žalostno, a resnično!

V občini Mislinja se bližajo občinske volitve. Mislinjski volilci! Zdaj se vam ponuja priložnost naznaniti svetu, da vam ne manjka zavednosti, in da veste, kaj je vaša dolžnost. Pridite torej določeni dan in pokažite, da je tudi pri vas taka neustrašenost in samostojnost, s kakoršno so se ponašali pred dvema letoma vaši sosedje in sožupljani v Št. Iliju!

Še enkrat volitve v okraj gornjeradgonski. Dne 26. t. m. se je vršila pri mariborskem okrožnem sodišču obravnava proti nekaterim slovenskim volilcem v okrajni zastop gornjeradgonski zaradi podkupovanja volilcev. Toženi so bili vsled ovadbe orehovskega Wratschkota: Andraž Borko iz Kralove in Anton Kürbus iz Okoslave in sicer, da je prvi obljubil drugemu najlepše drevo iz svojega lesa, ako voli s slovensko stranko. Ko je Kürbus volil slovenske kandidate ter so ga zaradi tega posilinemški kmetje zbadali, izgovarjal se je — tako se glasi ovadba — da so mu objubili 50 K če voli s slovensko stranko in da je dobil že 25 K. Kot pričča je bil zaslišan Jakob Klobasa, kateri je izpovedal, da je njemu o tem, da je dobil Kürbus 25 K, pravil njegov »nefe« (nečak) Izrazil se je tudi, da se je v kraju o tem »algemajn« govorilo in da mu je pravil Kürbus o tem, ko sta enkrat o »gemajndeangelegenhajt« govorila. (Ta mož je gotovo bral priporočilo radgonske lekarne. Opomba stavca.) Slednjič se je obravnava zaradi zaslišanja nadaljnih prič preložila. Drugi je bil obtožen zaradi istega prestopka Jakob Zemljč, posestnik v Radeneh. On je baje glasom Wratschkove ovadbe objubil volilcu Jakobu Križaniču

četrtnjak jabolčnika ter je ponudil njegovemu bratu Alojzu Križaniču 10 K, če pregovori brata Jakoba, da voli s slovensko stranko. Zemljč trdi, da tega ni storil, zato se tudi ta obravnava v svrhu zaslišanja prič preložila. Pri obravnavi je izpovedal obtoženec, da se je Alojz Križanič izrazil: »Kjer je več pijače, tam voli moj brat.« Nadalje sta bila radi istega prestopka obtožena Anton Slavič in Jožef Veberič iz Boračeve. Slavič je objubil Francu Puchar, če voli s slovensko stranko 10 kron, katere je dobil od Veberiča. — Pri zadnji obravnavi se je izkazalo, da mu Veberič ni dal tega zneska, da žnjim podkupi Pucherja, ampak samo za agitacijo. Zato je bil Veberič oproščen, Slavič pa obsojen zaradi tega, ker je poskusil volilca podkupiti, na en teden zapora. Pri zadnji obravnavi je izpovedal Slavič, da so posilinemški volilci hodili pit na slovenske volilne shode, volit pa niso šli z njimi. Tako je namreč rekla žena Pucharjeva Slaviču. Ali bo sedaj Wratschkotu lažje?

Sv. Peter v Gornji Radgoni. Mrtvega so našli na cesti v Šratovcih Simona Nedoka, 65 let starega viničarja z Noričkega vrha. Zadel ga je srčna kap. — Ogenj je uničil gospodarski poslopji posestnikoma Adaniču in Pavliču na Meleh. Zažgali so otroci. — Posestvo runskega samostana v Hercegovščaku je kupila radgonska mestna hranilnica. Tako prodirajo Nemci v slovensko zemljo.

Pragersko. V soboto, dne 23. t. mes. popoldan, razsajala je od Pohorja čez Pragersko, Maribor in naprej proti Slov. goricam strašna burja z bliskom, gromom in točo, katera je ogromno škode naredila v teh krajih, kjer je letos v vinogradih, sadju in polju vse prav lepo kazalo in cvetelo. — Dne 25. t. m. je na Pragerskem pri premikanju železniških vozov premikač Jakob Kampl prišel tako nesrečno med voze, da so mu kolesa desno nogo odrezala. Nesrečneža so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Ljutomerske občinske volitve so pokazale, da imajo v Ljutomeru večino slovenski volilci. Ako sestevamo volilce vseh treh razredov, dobimo 171 slovenskih volilcev, medtem ko imajo Nemci oziroma posilinemci komaj 119 glasov. In nemški listi pišejo, da je Ljutomer nemški trg! Nekaj nemških uradnikov še vzdržuje ljutomersko nemštvo, drugače bi že zdavnaj odklenkalo nemškemu gospodarstvu.

Iz Presike pri Ljutomeru. Grozovita nesreča se je zgodila pri posestniku Jakobu Sovič. V soboto, dne 16. t. m. zvečer se je opekla sedemletna deklica pri ognju tako močno, da je vsled grozovitih bolečin izdihnila svojo blago dušo v pondeljek zjutraj. — Umrla je pridna žena Ana Lašič, žena viničarja Blaža Lašič po domače Zurmana. Po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, je mirno v Gospodu zaspala.

Ribnica na Pohorju. Pretečeni teden je pogorela Verhovsko-Miklavžičeva žaga in nekaj lesa. — Pri Puru so se bile vžgale saje brez škode, a več škode so vžgane saje naredile pri Solerju, kjer se je vnela tudi streha, vendar so ogenj hitro pogasili.

Tatovi v Ribnici. Od 25.—26. aprila po noči so v Ribnici neznan tatovi vlomili pri trgovcu Fukshoferju ter odnesli nekaj denarja smodk in blaga poškodovali. Poskušali so tudi pri trgovcu Kikeljnu pa so bili pregnani. Isto noč so pri krčmarju Solerju pokradli mesa in zabele ter nekaj vina, a pri Vetušku pa kruha in perila.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je umrla dne 14. aprila vrla krščanska žena Barbara Zemljč, soproga tamošnjega organista in cerkovnika. N. v m. p.!

V Mezgovcih pri Sv. Marjeti niže Ptuja je umrl veleposestnik Tomaž Kostanjevec, zapustivši dvoje otrok ter mlado ženo. Bil je vedno naroden, vedno dober in veren katoličan. Blag mu spomin!

Iz Žusma se piše: Dne 9. februarja t.

l. je strela udarila v tukajšno šolo, da so se šolarji luči, ki se je v sobi pokazala, silno prestrašili; isto uro je udarila tudi v župnijsko gospodarsko poslopje, čeravno ima strelodvod, naravnost med živino, da je hlapca, ki sta živino opravljala, pretreslo. Dne 22. apr. zvečer je udarila pa v strelodvod župnijske cerkve, je od zice odskočila ter zid in strop na več krajih opraskala.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V Plesu se je obesil 17. t. mes. 58 letni prevžitkar Franc Klakočar. Predpoldne je polagal živini krmo. Ko so ga opoldne pogrešali pri obedu, šla je sedemletna hčerka Marija starega očeta iskat ter ga je našla obešenega. Starčeku se je brčkone zmešalo. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

Pri Veliki Nedelji, kjer itak proti nemškutarstvu zadušiti vso narodno zavest, kakor ljulika pšenico, smatrajo celo nekateri »zavedni« nemščino za edini občevalni jezik. Ali ne veste, da zgledi vlečejo? Zakaj se potem še hočete čuditi, če drugi, bolj »priprosti«, ljubijo istotako kakor vi, edino blaženi »tajč« ter po dve uri daleč svojo deco pošiljajo v nemško šolo, da bi vas mogli razumeti vsaj ti otroci, če vas že stariši ne razumijo. Tužna nam majka! Sicer pa upamo da spoznate svoje nelepe in ravno za nas tako škodljivo razvado ter nam o tem sploh ne bo treba več govoriti.

V občini Dežno je zgorela 17. t. mes. tovarna za pohištvo Jurija Regoršeka. Posrečilo se je rešiti le drage stroje, vse drugo je zgorelo.

Mrénoselo. Dne 30. sušca t. l. je umrla po dolgi in mučni bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajoče Marija Bračun, roj. Leskovšek, soproga Martina Bračun, posest. v Mréniseli pri Koprivnici, v starosti 43 let. Rajna je bila revežem velika dobrotnica. Blag ji spomin! Naj v miru počiva!

Celjske novice. V nedeljo in soboto je večkrat tresčilo v celjski stari grad. Strela je napravila v zidovju veliko razpoko in velik kos zidu odrušila, tako da ima grad, ako se ga gleda od spodaj, sedaj drugo obliko. — Tudi v nemški mlin je to pot strela prvič tresčila.

Volitve v celjski okrajni zastop so razpisane na 13., 14., 16. in 17. majnika. Mi smo prepričani, da se ne bodo dali naši volilci preslepiti od nemčurjev in da bodo volili slovenske kandidate. Upamo pa tudi, so se marsikom med tem odprle oči in da je izprevidel nemčurske laži ter da bo tokrat volil z vrlimi slovenskimi volilci. Ven z ošabnimi in oholimi Nemci oziroma nemčurji iz lepe naše Spod. Štajerske. Slovenec bodi sam svoj gospod!

Gaberje pri Celju. V soboto, dne 23. aprila je udarilo v hišo pečarskega mojstra Novaka. Strela je poškodovala streho, dimnik in nekaj okenj. Prekivalcem hiše se ni nič drugega zgodilo, kakor da so se grozno prestrašili.

V Zalcu bodo razstavili učenci obrtno-nadaljevalne šole svoje risbe in svoja druga pismena dela v nedeljo, dne 1. maja.

Občinska volitev v Vojniku bo ovržena. Upravno sodišče je namreč ugovoru zoper volitev ugodilo in je volitev v II. in III. razred neveljavna. Zdaj pa le na delo, slovenski volilci!

V Virštanju je umrla 23. t. m. gospica Ivica Leskovšek, učit. kandidatinja IV. letnika v 20. letu svoje starosti po dolgotrajni mučni bolezni. Sveti ji večna luč!

Iz Dramelj. Druga aprila t. l. smo imeli živinski sejem. Prignali so domači občani precejšno število lepih goved. Priporočimo se za prihodnji sejem tudi sosednim občinam, da priženete svojo živino, da si tako poživimo sejme, kateri so že večinoma zaspali. — Naš občinski predstojnik baje nemški uraduje! Ali je to res?

Podsreda. Veliko škodo je povzročil v tukajšnjem grajsčinskem gozdu ogenj. Zgorelo

je okoli 10 000 smrek. Po napornem delu se je posrečilo ogenj ugastiti. Škoda je velika.

Laško. Pri naboru dne 19., 10. in 21. t. m. je ostalo od 336 zavezancev 93, to je 28 odstotkov.

Od Save. Mnogim posestnikom v breziskem okraju je grozna nevihta, ki je razsajala v soboto, dne 23. aprila popoldne po naših krajih, končala veselje nad letošnje krasno letino. Travniki, njive, sadno drevje in vinogradi — vse je obetalo izborne pridelke. A v eni hudi uri je splavalo mnogim posestnikom upanje zopet po Savi. Nevihta je prišla iz vlaških gor preko Krškega polja na Štajersko, kjer se je vsula gosta toča po Libni, Bučerci in Pletjerji, deloma tudi po Sremiču. Kakor se čuje, je napravila škodo tudi po rajhenbrški župniji. Vlaške gore — med Kranjsko in Hrvaško — so bile pobejene. Škoda je po nekaterih krajih velika.

Kozjanske novice. Dne 21. t. mes. je umrla blaga oskrbnica kozjanskega župnišča Terezija Sekirnik v 82. letu. — Huda nevihta je razsajala v kozjanski okolici dne 22. in 23. t. m. Prinesla je tako hudo točo, da so bili griči čisto belo posuti, kakor da bi bil zapal sneg. Povzročila je mnogo škode. — Nov križ, ki stoji ob potu iz Kozjega proti Ključicam, so blagoslovili dne 10. t. m. č. g. kanonik in dekan. Križ je dal postaviti naš rojak, jetniški paznik J. Volavšek.

Iz Vidma ob Savi. Dne 23. aprila ob pol 4. uri popol. je nastala grozna nevihta s točo. Grmelo je in treskalo, da je bilo človeka groza. Ker je trta že zelo pognala, je že nekaj škode. Tudi na drevju se pozna, ker je sedaj vse v najlepšem cvetju.

V Gradcu je bil obsojen vrtnarski pomočnik Friderik Pečke iz Radvanja pri Mariboru zaradi tatvine na osem mesecev težke ječe. Po dovršeni kazni se odda v prisilno delavnico.

Kaj je letos s smodnikom za streljanje proti toči? Deželni odbor še letos ni razglasil, ali bo oddajal smodnik za streljanje proti toči za znižano ceno ali ne!? Toča že hudo razsaja, vendar se ni moglo uspešno streljati, ker ni dovolj smodnika. Tudi mariborski okrajni zastop bi se bil lahko pobrigal za to ter opomnil deželni odbor na to zadevo. Saj piše, da skrbi za kmečke posestnike! Torej, gospodje, kje je ta vaša skrb?

Dokaz zmožnosti za trgovce. Sto tisoč trgovcev je vložilo na trgovskega ministra podlogo, v kateri zahtevajo, da mora vsaka oseba, ki se hoče posvetiti trgovini, podati dokaz zmožnosti. Že 10. junija 1902 je bil v državni zbornici podan tozadevni nujni predlog, ki pa še ni prišel v razpravo. V Avstriji je bilo za to, da se zakonito zahteva od trgovcev dokaz zmožnosti, nabranih 175 pol podpisov.

Cerkvene stvari.

Duhovniške vesti. Podeljene so župnije: Loka pri Zidanemmostu č. g. Mihaelu Šket, kaplanu v Laškem, Negova č. g. Francu Bratkovič, kaplanu v Teharjah, Belevode č. g. Antonu Šorn, kaplanu v Šmihelu pri Šoštanjju. — Prestavljeni so č. g. kaplani: Jakob Rabuza iz Loke v Trbovlje, Fortunat Končan iz Trbovelj v Laško, Janez Čemažar iz Sevnice v Teharje, Rud. Krener iz Gornjegograda v Sevnico, Martin Petelinšek iz Vranskega v Gornjigrad, Janez Topolnik od Sv. Marjete pri Ptujju v Šmihel pri Šoštanjju, Franc Mandeliček od Negove k Sv. Marjeti niže Ptujja, Franc Štuhec, beneficijant v Ptujju kot kaplan k Sv. Juriju ob Ščavnici. — V pokoj je stopil vlč. g. Janez Bosina, častni kanonik in dekan v Kozjem. — Razpisana je dekanija Kozje do 31. maja in mesto beneficijata v Ptujju do 31. maja.

Birmovanje in kanonična vizitacija bo v dekaniji Dravsko polje od 23. maja do

1. jun., in sicer v Hočah* 23. maja, v Framu 24., v Sliivnici 26., pri Sv. Janžu na Dr. p. 29., pri Sv. Lovrencu na Dr. p. 30., na Črni gori 31. maja in v Cirkovcah, kjer bo obenem blagoslovljenje temeljnega kamna za župno cerkev, pa 1. junija.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske prisrčna zahvala! Sv. maša za nje se bo služila 6. maja ob 5. uri.

V Ribnici na Pohorju se bo obhajal sv. misijon od 21. do 30. maja. Vodili ga bodo č. g. misijonarji iz Celja.

V Ljubljani je umrl č. g. Frančišek Belšak, duhovnik misijonske družbe sv. Vincencija Pavlj., doma iz Ptujja. R. i. p.

Na Frankolovem se bo obhajal sveti misijon od 30. aprila do 9. maja t. l. v spomin na slovesni jubilej razglašenja verske resni e Marije Brezmadežn. Spočetja. Vodili ga bodo vlč. gg. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem.

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru. V nedeljo, dne 1. maja se bo predstavljala narodna igra s petjem »Rokovnjači«. Kakor smo že zadnjič poročali, so »Rokovnjači« nadaljevalna igra »Legijonarjev«. Obisk pri »Legijonarjih« je pokazal, kako se občinstvo zanima za te krasne narodne igre. Zato tudi upamo, da bo istotako zopet dvorana polna slovenskega občinstva. »Rokovnjače« smo občudovali že dvakrat v Mariboru, a ker se je splošno zahtevalo to priljubljeno narodno igro še enkrat, je zbraša tukajšna »Čitalnica« zopet svoje najboljše igralce in bo tako ugodila želji našega občinstva. Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina: Sedeži v dvorani od 1.—5. vrste po 1 K 60 vin., od 6.—10. vrste po 1 K 20 v. in od 11.—15. vrste po 80 vin.; stojišče v dvorani po 60 vin., za djake po 40 v.; stojišče na galeriji po 40 v. Vstopnice se dobivajo v nedeljo dne 1. maja od 2. do 3. ure popoldne v »Slovanski čitalnici«, »Narodni Dom«, 1. nadstropje in zvečer pri blagajni.

Predavanje v Narodnem domu. Ker se za poučna predavanja kaže mnogo zanimanja, bode prihodnji četrtek, dne 5. maja še govoril g. Gabriel Majcen o »prihodu Slovencev v sedanje dežele.«

Poljudno predavanje. V soboto, dne 23. aprila je predaval v mali dvorani tukajšnega Narodnega doma veleč. g. prof. dr. A. Medved jako krasno »o Rusih in Japoncih.« Popisal nam je z vznesenimi besedami velikansko moč ruskega orla in njegovo nevzdržno prodiranje v vztočni Aziji. A pokazal nam je tudi Japonce, ki so jih dosedaj cenili Rusi kot nevarnega nasprotnika, a upajmo, da ga bodo pošteno natepli vsaj na suhem. Povdarjal je, da združujejo Japonci v sebi evropsko omiko in azijsko zavist in prekanjenost. Da bi še več podatkov iz izvrstnega govora navajali, nam primanjkuje prostora. Občinstvo, katerega se je nabralo polna dvorana, se je vračalo od predavanja prav zadovoljno in hvaležno vlč. g. profesorju.

Katol. delavsko društvo v Puščavi bo imelo v nedeljo, dne 15. maja t. l. obletnico blagoslovljenja svoje društvene zastave. Dopoldne bo ob 10. uri slovesna sv. maša, popoldne po večernicah pa veselica v gostilni g. Eihholcerja. Slavnosti se bo udeležilo tudi »katol. del. društvo« iz Maribora.

Katol. izobraževal. društva pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. ustanovni shod bo v nedeljo, dne 8. maja t. l. po popoldanski službi božji. Sosedna društva in posamezniki se uljudno vabijo k obilni udeležbi. Za dostojen sprejem ter primerno zabavo bo skrbel pripravljalni odbor.

Bralnemu društvu na Planini je

darovala gdč. Roza Adamus z Dunaja, rododom Planinka, nad 40 knjig in sicer zabavnih, poučnih in nabožnih. Za ta dar se ji odbor društva spodobno zahvaljuje.

Stara cesta pri Ljutomeru. Naše kmetijsko društvo je zborovalo v nedeljo, dne 17. aprila popoldne v šoli na Stari cesti, o kateri priliki je predaval potovalni učitelj g. Jelovšek. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano, kajti udeležilo se ga je čez sto oseb, med katerimi je bila dobra polovica naših kmetov. Čast jim, da so se udeležile v tako velikem številu ter sledile izvajanju gospoda potovalnega učitelja s takim zanimanjem. Ako pa hočete imeti dejansko korist tega predavanja, poskusite ravnati se po dobrih nasvetih, ki so se vam podali. Gosp. potovalnemu učitelju pa kličemo: Bog ga živi!

Iz Polzele. V nedeljo, dne 17. t. m. je imela tukajšna podružnica sv. Cirila in Metod predstavo. Prihitelo je razen domačega ljudstva mnogo odličnih gostov iz naše Savinske in pa tudi Šaleške doline. Predstavljala se je igra »Revček Andrejček«. Z ozirom na to, da je ta igra za naše razmere precej težka in da so igrali večinoma kmetijski fantje in dekleta, lahko trdimo, da je vspela igra prav dobro. Zahvaliti se nam je posebno gg. Neratu in Drolcu, ki sta nam drage volje prihitela pomagat in pripomogla na dobrem vspehu. Pa tudi naši domači igralci so bili na svojem mestu. Pokazali so, kaj se lahko z pridnostjo in vstrajnostjo doseže. Želeti bi bilo, da bi tudi nekateri ljudje uvideli, da je treba ogromnega truda igralcev, predno se uprizori taka igra. Če igralci lahko žrtvujejo toliko truda, časa in stroškov, bi pač vsak, ki hoče igro videti, tudi lahko žrtvoval itak malo vstopnino. Vi pa, vrli fantje in dekleta, vstrajajte in napredujte!

Potovanje čebelorejskega učitelja meseca maja. Slovensko čebelarstvo za Slovensko Štajersko prične ustanavljanje podružnic po svojem potovalnem učitelju v sledečem redu: Dne 1. maja za kraje: Sv. Urban, Sv. Andraž in Sv. Bolfenk; zborovanje v gostilni J. Colnar-ja pri Sv. Urbanu ob 3. uri popoldne. Dne 12. maja pri Sv. Antonu v Slov. gor. za kraje Sv. Anton in Negova. Dne 15. maja za Ptuj in okolico (leva stran Drave) v gostilni F. Bračič v Rogoznici. Dne 23. maja v Dornovi za Ptujsko polje na levi strani Drave dol do Velike Nedelje. Dne 29. maja na Hajdini za kraje Breg pri Ptujju in spodnje Dravsko polje na desnem bregu. Za mesec junij se bo pozneje objavilo. Na imenovane dni za posamezne kraje napovedano zborovanje se bo začelo vsakokrat ob 3. uri popoldne. Dnevni red: Predavanje o čebeloreji; o koristi čebeloreje in o potrebi čebelarstva organizacije; čitanje pravil, razlaganje koristi društva oz. podružnice; ustanovitve podružnice, nabiranje udov. — Vse rodoljubne in vnete čebelarje podpisani prav prijazno prosijo, da ga pri tem, gotovo težavnem podjetju po možnosti podpirajo, zlasti inteligenca na deželi: gg. duhovniki in učitelji, kajti od teh je mnogo odvisen napredek slovenske čebeloreje. Skrbeti bo treba, da se preskrbi za zborovanje in nadaljne shode primerni prostor, ker podpis. niso povsod razmere dovolj znane; nadalje, da se ljudstvo že prej opozori in navduši za obilno vdeležbo in pristop. Merodajni gospodje se prosijo, da oskrbijo za take prilike tudi petje — ako je mogoče — saj tudi čebelice o dobri paši po končanem dnevnem delu svojo večerno pesmico zašumijo. Na ta način bi se ti dnevi tako prikrojili, da bi nekako vsestransko blagodejno vplivali na vdeležence, tudi na one, ki nimajo vzroka ali prilike k društvu pristopiti. Ako je pa v katerem tukaj imenovanih krajev odločena že kaka druga slavnost, ki bi napovedano čebelarstvo zborovanje ovirala, prosijo se, da se nemudoma podpisanim naznani. Vsem vrlim slovenskim čebelarjem: Na svidenje in čebelarji pozdrav! — Iv. Jurančič, potovalni učitelj čebeloreje.

Iz drugih krajev.

Spomin na maksikanskega cesarja Maksimilijana. Dne 14. aprila je minolo 40 let, odkar je zapustil avstrijski nadvojvoda Maksimilijan s svojo soprogo Karloto naš krasni grad Miramar, — da ga ne vidi nikdar več — ter se podal v Ameriko, da zasede tam prestol novoustanovljenega cesarstva Meksikanskega, v katerem ga je tri leta potem doletela v Queretaru žalostna smrt. Stirnajsti april leta 1864 je bil krasen dan in v tržaški luki je sviglo semtertje vse polno ladij in čolnov. Mnogoštevilna deputacija se je podala iz Trsta v Miramar, da izroči Maksimilijanu za slovo addresso z več nego 10.000 podpisov. Maksimilijanu so solzile oči, ko se je deputaciji zahvaljeval. Lepo odličan čoln je prepeljal na to Maksimilijana, njegovo soprogo in spremstvo na fregato »Novara«, ki je pred več leti vsled njegovega prizadevanja plovila okolo sveta, a ga je sedaj odpeljala iz tržaškega zaliva na cesarski prestol v Meksiko. Spremljala je »Novara« po zapovedi cesarja Napoleona III. francoska fregata »Themis«. Do Pirana je spremljalo cesarja tudi šest velikih Lloydovih parnikov in veliko število manjših ladij. Maksimilijan ni mogel ob odhodu premagati svojih solz. Karlota je bila pa vesela in se čudila, kako da zamore njen soprog žalovati, ko gre vendar v deželo, kjer zasede zlat cesarski prestol. Maksimilijan se ni podal kar na slepo v daljno neznano mu cesarstvo. Ko je leta 1863 prišla iz Meksike deputacija ponuditi mu cesarsko krono, jej je izjavil, da jo sprejme le pod pogojem, ako ga voli za cesarja tudi meksikansko prebivalstvo v tako znanem plebiscitu. Maksimilijan je sklenil tudi z Napoleonom pogodbo, po kateri se je ta zavezal, da pusti več del francoskih čet v Meksiku, dokler se ne zasnuje tamkaj domača vojska. Toda Napoleonu so prisilile Severne zvezne države, da je moral odpoklicati svoje čete iz novega cesarstva in to je bil glavni vzrok pogube, ki je sledila. Maksimilijan je postal žrtev takozvane Monroe-doktrine, kateri je geslo: »Amerika Amerikancem!« On bi se bil morda povrnil nazaj v domovino, da se ni pred svojim odhodom v Meksiko — kakor starejši brat cesarjev — po nagovarjanju grofa Rechberga odpovedal svojim pravicam na avstrijski prestol. Na ta korak je bil pozvan v zadnjem trenutku, ko je že sprejel ponujeno mu meksikansko krono ter se ji ni mogel več odreči. On se je nerad odpovedal svojim pravicam kakor avstrijski nadvojvoda. Iz tega se da posneti, da je tudi spoznal nevarnost, spojeno zanj s sprejetjem meksikanske cesarske krone.

Vpliv dobre matere. Zgodovina nam podaja mnogo lepih primerov, ki nam jasno kažejo, kako zelo vpliva dobra vzgoja materina na otroke. Tako je smel nedavno odlični znanstvenik Randolph ob primerni priliki reči: »Gotovo bi postal bogatajec, če bi se ne bil vedno spominjal svoje matere, kako mi je kot otroku sklepala ročice k molitvi, kako je z menoj molila in me učila izgovarjati najsvetejše ime — Jezus.« — Adam-u, slavnemu predsedniku v Ameriki, je nekoč rekel neki gospod: »Ne čudim se, da ste postali mež, kakoršen ste.« — »Kako to?« vpraša predsednik. »Bral sem pisma, ki jih je pisala Vaša mati svojemu sinu«, odgovori gospod. — Mati znanega predsednika severo-

ameriških združenih držav, Washington-a, je vzgojila svojega sina v pobožnega in poštenega mladeniča. Ko so ji pozneje naznanili preveselo vest, da je njen sin dosegel najvišje dostojanstvo v ljudovladi, namreč, da je postal predsednik, je mirno odgovorila: »Moj Jurij je bil vedno dober sin.« — Lepega večera je sedela neka mati pred hišnimi vrati. Med tem ko je govoril svojemu sinku o našem Izveličarju, so kapale solze tihega veselja na glavo otrokovo. Deček je postal pozneje dober duhovnik in znamenit govornik, ki je v svojih govorih večkrat omenil ta ginljiv dogodek ter vselej pristavil: »Te solze so bile, ki so me vzgojile za duhovniku.« — Znano je, da je odličan dvornik nekoč vprašal cesarja Napoleona I.: »Česa najbolj potrebuje francoski narod?« — »Dobrih mater«, se je oglasil kratki, a jedrnati odgovor.

Gospodarske drobtinice.

Poprimite se kurjereje!

Dragi bralec, morebiti mi boš rekel, v tej zadevi prekašamo mi naše sosede. Res, jaz ti to tudi pritrdim, ali ob tej priložnosti ti povem po mojem opazovanju, da se nekateri kmetje za kuretino še vse premalo zanimajo. Pri nas se pustijo kure skoraj skozi celo leto v prosti naravi. To je deloma čisto pravilno ali na drugi strani neumestno in sicer tedaj, če nimamo pravega hleva za kure. Ima naša perutnina velik prostor ali celo vrt za uporabo paše itd., ali samo majhen prostor, moramo vendar pod vsakim pogojem v prvi vrsti za perutninski hlev skrbeti. Zapustiti se mora navada, katera je žalibog še zelo pogosta, da se perutnina v živinskem hlevu redi in prenoči. Posebno napačno je, če se kuretina v hlevu plemenskih živali ali molznih krav vzdržuje. V prvem oziru je to velika škoda za naše mlade plemenske živali, ker se nam nikoli tak dobro ne razvijajo. Ako nimamo posebno dobre zračnice, vpliva ta slabi, nezdravi zrak zelo na pokvarjenje mleka. Nadalje je tudi za kuretino slabo, ako nima pravega zavetja, to vidimo na tem, ker nam pri takem gojenju zmiraj dosti piščancev izgine. Hlev za kuretino bodi na pripravi legi in tudi našemu cilju primerno postavljen. Ne sme biti prenizek, dovolj prostoren, lahko za osnažiti in ne predrago postavljen, ker denar v stavbe in poslopja vporabljen, čisti dohodek kmetije zelo zniža. Naš hlev mora imeti posebne oddelke: gosi imamo navadno pri zemlji, kokoši so v višjem oddelku in zgornje prostore še lahko za golobe pripravimo. Skrbeti se mora tudi za prezračevanje in svetlobo. Da se to doseže, je potrebno več oken na hlevu. Prostor za vsakdanje oskrbovanje je navadno na sprednji, solnčni strani hleva, kateri je miren in naj obsega večjo z drobnim peskom nasipano ploskovino. Čez ta prostor je še dobro napraviti streho, ki služi perutnini po zimi in pri slabem vremenu kot zavetje.

Kar prezimovanje naše perutnine zadeva, je omeniti, da se primerno toploto in suho stanovanje preskrbi. Za perutnino, ki se pita, računijo nekateri 12°C, in za plemensko perutnino 18°C toplote. Samo ob sebi je umevno, da ne moremo zmiraj te toplote doseči. Toda hlev se lahko topel napravi, če ga skozi zimo z koruzno slamo obdamo in tako do tople spomladi pustimo.

Pri goji moramo skrbeti, da pazimo na potrebno snago in red pri krmljenju, kakor tudi v hlevu samem. Vsled tega je treba hlev zmiraj z novo steljo nastiljati, najboljša se porabi šota. Vsak dan se naj na odpadke pomete, da so ti zakriti in v teku 10—12 dni se vse skupaj odstrani, osnaži in z nova nastelje. Mi smo to zategadelj primorani storiti in še posebno, če je hlev majhen ali če ne morejo kure na zvišenem prostoru sedeti, ker se drugače lahko uši zarede. Če jih pa v kratkem ne uničimo, se nam lahko pripeti, da postanejo kure slabe in vsled tega lahko pri večji množini tega mrčesa tudi poginejo. Videl sem že v moji dosednji praksi ta dogodek in vzrok tega je bil samo premali prostor in nesnaga. Da se mrčesa ne zaredijo, se kure rade po prahu valjajo. Dobro je tudi, če včasih stolčemo nekaj oglja v prah ter ga na pesek natrosimo. Najbolje ugaja naši perutnini, če je na prostem. Tukaj si lahko na paši itd. raznovrstne potrebnosti same preskrbijo, posebno svežo vodo.

Drugače kakor pri kmetih je pri gospodi. Ona ima perutnino morebiti več radi lepšega. Mali prostor lepo pripravi ter perutnino vedno zaprto drži.

Iz omenjenega vzroka se kakšna lepa pa tudi ničvredna pasma za naš kraj kupi. Tako se še med sosedi nezadovoljnost stare domače pasme širi. Vsak misli, s tujimi kokoši se da pri nas več doseči. V manjšem zaporu je treba kuram, če nimajo zelenja in trave znotraj, da se istega vsak dan skozi leto preskrbi, drugače pa samo po zimi. Rekel bi skoraj, da je to pri kurjereji neobhodno potrebno. V krmljenju je perutnina zelo malo izbirčna, posebno dobro ji ugaja koruza.

(Konec sledi.)

Društvena naznanila.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Poučen shod »Zveze mladeničev braln. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« se vrši v nedeljo, dne 1. maja po rani službi božji v Čitalnici. K temu shodu se uljudno vabijo mladeniči kakor tudi vsi, ki imajo veselje s čebelorejo, ker se bode razpravljalo o ustanovitvi podružnice čebelarstva društva.

Kmet, bralno društvo v Št. Ljuju v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 1. maja ob 4. uri popold. narodno veselico v gostilni gosp. R. Bračko (Pri lipi). Vzpored: govor, igra, šaljiva pošta itd. Vsi naši prijatelji so srčno vabljeni. — Odbor.

Bralno društvo pri Kapeli blizu Radgone priredi v nedeljo, dne 1. majnika v gostilni g. Divjaka pri Kapeli veselico s petjem, tombolo, poučnim predavanjem g. živinorejskega učitelja Jelovška. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Konjicah blagovolila je darovati Tepanjski šoli 10 K za nabavo mladinske knjižnice. Bodi ji za ta velikodušni dar izrečena najiskrenejša zahvala.

Listnica uredništva. Popotnik Sv. Ožbalt v Drav. dolini: Takšnih popisov ne sprejemamo, taki dopisi so za nabožne liste. — Gosp. I. G. v T.: Dotično knjigo smo že svoječasno priporočili. — »Post festum«. Blagovolite nam naznaniti svoj popolen naslov. Zdravi!

Slovinci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Loterijske številke

Gradec 23. aprila: 74, 90, 43, 69, 56
Dunaj 23. aprila: 20, 84, 11, 15, 2.

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru

Tegetthoffova cesta št. 49, nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam cenj. občinstvu z mesta in dežele mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se uljudno priporočam

333 4—1

Marija Meden.

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kdor želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potruzi v trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6—1

v Škrlečevem hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi najboljše motike, štihl, lopate kakor tudi kamni za brusit.

Oddaja stavbe.

Pri šolskem posloju v Rajhenburgu se bosta zgradili dve novi učni izbi deloma z adaptiranjem, deloma s prizidanjem. Stroški za zgradbo, popolno notranjo opravo z nekaj popravili na sedanjem šolskem posloju so proračunjeni v skupnem znesku 13 600 kron.

Vsa dela se oddajo le enem podjetniku, ki mora plačati 10 % varščine.

Zgradba z notranjo opravo mora biti izvršena do 1. oktob. t. l. Minuendo dražba se bo vršila dne 12. maja t. l. ob 3. uri popol. v rajhenburški šoli.

Stavbeni načrti, stavbeni pogoji in podrobni stroškovni proračun posameznih strok so na ogled pri podpisnem kraj. šol. svetu.

Krajni šolski svet v Rajhenburgu,
dne 24. aprila 1904. 342 1-1

M. Vutkovič, načelnik.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

●●●● Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. ●●●●

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživlja-joče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekon-

valescentnim, bolnim na že-

lodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Qu and est, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-28

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster × ×
× v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-4

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava pe dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnitvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Pečate, štamplije iz kavčuka, modele za predtiskanje itd. najcenejše pri Karolu Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposke ulice 15. 118 7-7

Mlinsko orodje, še le par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem, je na prodaj po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po najnovejšem načinu z jermeni. Oglasiti se je pri Štefanu Boucon, tovarnar stolov na Teharjih pri Celju. 181 5-5

Novozidana hiša s 3 sobami, 3 kuhinjami in prodajalnice v Lembacherstrasse št. 163 se proda. 168 6-6

Novozidana hiša, s 4 sobami in 4 kuhinjami ter branjarijo, se proda. Cena je 3300 gld., izplačati je 1000 gld. v Studencih pri Mariboru št. 180. 326 3-3

Blizu 20.000 dobro ohranjenih kamenitih ploščic za krivanje cerkve ali zvonika ceno proda cerkveno predstojništvo v Cirkovcah pri Pragarskem. 340 1-1

Skladišče, močno zidano, pripravno za kovače, mizarje ali druge rokodelce, primerno tudi za stanovanje, se proda v Melju št. 55. Več pri lastniku, Mlinska ulica št. 28, Maribor. 339 2-1

Malo posestvo, ki sestoji iz njiv, sadonosnika in gozda, voda je obstajajoča pri hiši poleg novozidane vile na Vučjemvrhu, oddaljeno od kolodvora 25 m. Cena 2200 gld. Več se izve pri lastniku Franc Wruos v Št. Ilju v Slov. gor. 336 1-1

Celi studenec, dobro ohranjen, 18 m dolg, se proda za 32 gld. Martin Wein-gerl, Krčovina pri Mariboru št. 55. 338 4-1

Proste službe.

Pozor! Za povečanje dobrodoče trgovine s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki se išče samostojen kompanjon. Ponudbe pod: „I. M.“ poste restante Maribor, južni kolodvor. 188 6-4

Pridnega fanta, ki ima veselje do kovaške obrti, kakor tudi izurjenega pomagata sprejme Matej Bregant, kovač v Orehovivesi. P. Hoče-Slivnica. 323 3-3

Čednega dečka, z dobrimi šolskimi spričevali, sprejme kot učenca pozlatar A. Zoratti v Mariboru, Schmidov trg 5. 330 3-2

Deklica, ki zna na šivalnem stroju šivati, se sprejme. Plačilo po pogodbi. J. Skasa v Slov. Bistrici. 333 3-2

Učenec, z dobro šolsko izobrazbo, slovenskega in nemškega jezika vešč, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Alojzija Korošak pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 332 2-2

Priden hlapec, 19 let star, išče službe kot hlapec za konje ali govedo. Zmožen je slovenskega in nekoliko nemškega jezika. Stanuje v Mariboru, Exercierplatz št. 2. Doma je samo ob nedeljah. 335 1-1

Služba organista se odda pri Veliki Nedelji. Plača začasno okoli 50 K na mesec; sčasom pa še dobi organist službo cerkovnika. Oglasiti se je, če mogoče, osebno. 338 2-1

600 kom. zeleničiča (silvanca) cepljenega na rip. port., I. vrste. Kdor jih ima na prodaj, naj naznani naslov in ceno upravnitvu lista. 344 1

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček
— za svinjerejo —
dobi se

samo v ● trgovini z mešanim blagom in semenjem
M. Berdajs
v Mariboru.

Važno!

za mlinarje, žagarje, vrtnarje, ključarje, mizarje, kakor tudi za veleposestnike.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru namerava zaradi pomnoženja svojih strojev kupiti večji motor ter

proda pod ugodnimi pogoji

1. 1898 od znane tvrdke Langer & Wolf kupljeni

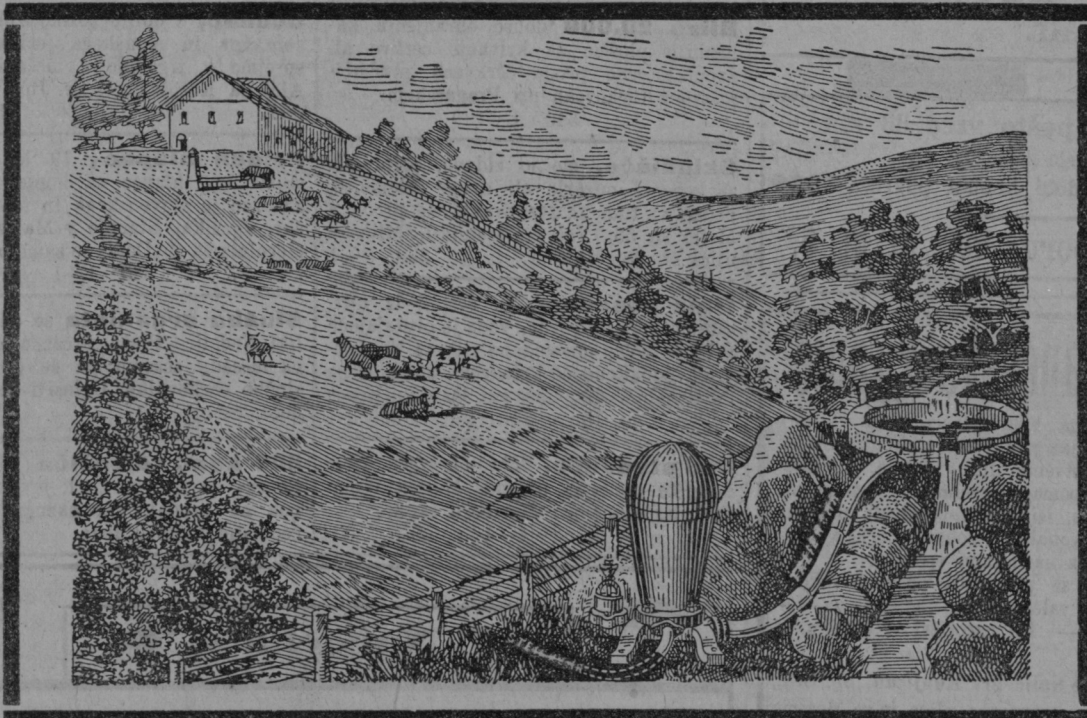
* bencin - motor *

s tremi konjskimi močmi, električnim užigalom, s kotlom za vodo, plinotvornim strojem, s cevmi itd. — Kupci si lahko ogledajo motor v njegovem teku vsak dan razun nedelje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Najcenejša obrtna moč, kateri ni treba posebnega kurjaca niti dovoljenja od oblasti.

Postavi se lahko glede varnosti na vsakem prostoru!

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilnovega plina, kompletne omare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman 51 10

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria, prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
 belo domače " 13 " "
 teran " 14 " "
 Po tej ceni franco na postajo Trst;
 v svojih sodih se podrazi za 5%
 537 Vzorci se pošljejo zastoj. 21

Kdo želi

najboljše ocelne motike

in drugo pristno štajersko želez nino, naj kupi pri

Štefanu Kaufman
 v Radgoni. 120 8-8

Postrežba točna in solidna

Barthelnovo apno

za poklajo priporoča

M. Berdajs

trgovina z mešanim blagom in semenjem v Mariboru.

Semenje!

1885. Častno priznanje: 1885.

Semenje!

M. Berdajs v Mariboru

priporoča 87 12-10

vse vrste poljskega, vrtnega in gozdnega semena

priznana izvrstne kvalitete in

Semenje!

za najnižjo ceno.

Semenje!

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se pošljejo upravništvu „Slov. Gospodarja“ v Mariboru. 393 3-1

Jožef Kolarič,

mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),

absolvican obiskevalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju 376 26-19

se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjšega in najpriprostejšega izdelka.

Načrti in preračuni so na razpolago.